

ساعت شروع: ۸ صبح	نام و نام خانوادگی :	رشته: ادبیات و علوم انسانی علوم و معارف اسلامی	سوالات آزمون نهایی درس : علوم و فنون ادبی ۳
مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	تعداد صفحه: ۴	تاریخ امتحان: ۱۳۹۸/۰۶/۲۳	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت شهریور ماه سال ۱۳۹۸ http://aee.medu.ir			

ردیف	سؤالات پاسخ نامه دارد	نمره
------	-----------------------	------

الف	تاریخ ادبیات (۲ نمره)											
۰/۵	۱- کتاب «تاریخ بیداری ایرانیان» از کیست و موضوع آن چیست؟											
۰/۲۵	۲- بیت زیر سرآغاز سروده کدام شاعر دوره بیداری است؟ «آن زمان که بنهادم سر به پای آزادی / دست خود زجان شستم از برای آزادی « الف) محمد تقی بهار ب) عارف قزوینی ج) فرخی یزدی د) سید اشرف الدین گیلانی											
۰/۵	۳- جاهای خالی را با واژه مناسب کامل کنید. الف) در عصر مشروطه بیشترین رویکرد نویسندها را بود. ب) جریان نوگرایی شعری نیما با سرایش در سال ۱۳۱۶ تثبیت شد.											
۰/۷۵	۴- نام آثار را درستون «الف» به پدیدآورندگان آثار درستون «ب» وصل کنید. (درستون «ب» یک مورد اضافی است.)	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="text-align: center; padding: 5px;">«ب»</td> <td style="text-align: center; padding: 5px;">«الف»</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center; padding: 5px;">۱- حسن مقدم</td> <td style="text-align: center; padding: 5px;">الف) ملاقات در شب آفتابی</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center; padding: 5px;">۲- سیمین دانشور</td> <td style="text-align: center; padding: 5px;">ب) مدیر مدرسه</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center; padding: 5px;">۳- علی مؤذنی</td> <td style="text-align: center; padding: 5px;">ج) آتش خاموش</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center; padding: 5px;">۴- جلال آل احمد</td> <td style="text-align: center; padding: 5px;"></td> </tr> </table>	«ب»	«الف»	۱- حسن مقدم	الف) ملاقات در شب آفتابی	۲- سیمین دانشور	ب) مدیر مدرسه	۳- علی مؤذنی	ج) آتش خاموش	۴- جلال آل احمد	
«ب»	«الف»											
۱- حسن مقدم	الف) ملاقات در شب آفتابی											
۲- سیمین دانشور	ب) مدیر مدرسه											
۳- علی مؤذنی	ج) آتش خاموش											
۴- جلال آل احمد												
ب	سبک شناسی (۲ نمره)											
۰/۲۵	۵- کدام گزینه، از جمله موضوعاتی است که در کنار تعلیم و تربیت نوین و همگانی بسیار مورد توجه نویسندها دوره بیداری قرار گرفته است؟											
۰/۵	الف) دشمنی با استعمار و استبداد ب) حقوق مدنی زنان ج) آزادی طلبی د) تجدددخواهی											
۰/۵	۶- درست یا نادرست بودن جمله های زیر را مشخص کنید. الف) از نظر موسیقی و عروض، گروه سنتگرا پایبندی و التزام کمتری به سنت‌های ادبی داشتند.											
۰/۲۵	ب) باستان‌گرایی و علاقه فراوان به استفاده از واژه‌های کهن در زبان شعر دوره انقلاب اسلامی محسوس است.											
۰/۵	۷- یک مورد از ویژگی‌های زبانی نثر دوره بیداری را بنویسید.											
۰/۲۵	۸- همه گزینه‌ها «سطح ادبی» شعر انقلاب اسلامی را نشان می‌دهد، به جز گزینه											
۰/۵	الف) در این دوره قالب‌های سنتی مورد توجه قرار گرفت و شیوه نیمایی به ویژه در میان جوانان تا حدودی از رونق افتاد.											
۰/۵	ب) موضوع شعر محدود نیست و بسیار تنوع دارد و شاعر برای انتخاب موضوع آزاد است.											
۰/۲۵	ج) در سال‌های نخستین، شعر این دوره از تمثیل و نمادگرایی، کمتر بهره گرفته است.											
۰/۵	د) گرایش به خیال بندی، شعر برخی شاعران این دوره را گاه به شعر بیدل و صائب نزدیک کرده است.											
۰/۵	۹- چرا در ادبیات معاصر تا انقلاب اسلامی، واحد شعر بیشتر «بند» است نه «بیت»؟											
«ادامه سوالات در صفحه دوم»												

ساعت شروع: ٨ صبح	نام و نام خانوادگی :	رشته: ادبیات و علوم انسانی علوم و معارف اسلامی	سوالات آزمون نهایی درس : علوم و فنون ادبی ۳
مدت امتحان: ٩٠ دقیقه	تعداد صفحه:	٤	تاریخ امتحان: ۱۴۰٨/٠٦/٢٣
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسرکشور درنوبت شهریور ماه سال ۱۴۰۸ http://aee.medu.ir			پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه

ساعت شروع: ۸ صبح	نام و نام خانوادگی :	رشته: ادبیات و علوم انسانی علوم و معارف اسلامی	سوالات آزمون نهایی درس : علوم و فنون ادبی ۳
مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	تعداد صفحه: ۴	تاریخ امتحان: ۱۳۹۸/۰۶/۲۳	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت شهریور ماه سال ۱۳۹۸ http://aee.medu.ir			

ردیف	نمره	سوالات پاسخ نامه دارد
------	------	-----------------------

		زیبایی شناسی (۶ نمره)	۵
		۱۸- در بیت‌های زیر ، هر یک از قسمت‌های مشخص شده ، کدام آرایه معنوی را به وجود آورده است ؟	
۰/۲۵		الف) چو رامین گه گهی بنواختی چنگ ز شادی بر سر آب آمدی سنگ	
۰/۲۵		ب) بگوییم تا بداند <u>دشمن</u> و <u>دوست</u> که من مستی و مستوری ندانم	
۰/۲۵		ج) حافظ از جور تو، حاشا که بگرداند روی من از آن روز که در بند توام، آزادم	
۰/۲۵		د) ما گرچه مرد <u>تلخ شنیدن</u> نهایم ، لیک تلخی که از زبان تو آید، شنیدنی است	
۰/۲۵		۱۹- در کدام گزینه «دانسته تاریخی» در آرایه « <u>تلمیح</u> » <u>متفاوت</u> است؟	
۰/۲۵		الف) یوسف به این رها شدن از چاه دل مبند این بار می‌برند که زندانی‌ات کنند	
۰/۲۵		ب) ای پریشان گوی مسکین پرده دیگر کن پور دستان جان ز چاه نابرادر درنخواهد برد	
۰/۲۵		ج) عزیز مصراً به رغم برادران غیور زquer چاه برآمد به اوچ ماھ رسید	
۰/۵		۲۰- دو شبکه «مراعات نظری» را در بیت زیر مشخص کنید.	
۰/۵		«بسی تیر و دی ماھ و اردیبهشت برآید که ما خاک باشیم و خشت »	
۱		۲۱- در بیت زیر آرایه « <u>تناقض</u> » را مشخص کنید و علت تشخیص خود را بنویسید. «عجب مدار که در عین درد خاموشم که درد یار پری چهره عین درمان است»	
۱	۲۲	۲۲- آرایه « <u>حسن تعلیل</u> » و « <u>اسلوب معادله</u> » را در بیت‌های زیر بیابید و برای تشخیص خود در هر بیت، دلیل بیاورید.	
۰/۲۵		الف) دل چو شد غافل زحق ، فرمان پذیر تن بود می‌برد هر جا که خواهد اسب خواب آلوده را	
۰/۲۵		ب) به یک کرشمه که در کار آسمان کردی هنوز می‌پرد از شوق ، چشم کوکب‌ها	
۰/۲۵		۲۳- با توجه به بیت‌زیر، به سوال‌ها پاسخ دهید.	
۰/۲۵		منعم مکن از دیدن قد و رخ و چشم من انس به سرو و گل و بادام گرفتم	
۰/۲۵		الف) نوع « <u>لف و نشر</u> » را مشخص کنید.	
۰/۵		ب) « <u>لف دوم</u> » و « <u>نشر سوم</u> » را بیابید و بنویسید.	
۰/۷۵		۲۴- در بیت «پرستش به مستی است در کیش مهر / برون اند زین جرگه هوشیارها» واژه « <u>مهر</u> » در معنای « <u>عشق</u> و مهرورزی پذیرفتی است و دارای آرایه است؛ معنی دیگر آن با واژه‌های و تناسب دارد.	
۰/۲۵		۲۵- آرایه‌های درست هر بیت را از کمانک مقابله آن بیابید و بنویسید.	
۰/۲۵		الف) یا رب این آتش که بر جان من است سرد کن زان سان که کردی برخلیل (تلمیح - تضمین)	
۰/۲۵		ب) چندین که برشمردم از ماجراهی عشقت اندوه دل نگفتم الا یک از هزاران (aslوب معادله - اغراق)	
۰/۲۵		۲۶- در بیت زیر کدام آرایه ادبی وجود <u>ندارد</u> ؟	
۰/۲۵		«گر ندیدی قبض و بسط عشق را گریه مینا نگر خندیدن ساغر ببین»	
۰/۵		الف) تضاد ب) لف و نشر ج) تشخیص د) تناقض	
۰/۵		۲۷- در بیت «اگر سنت اوست نوآوری / نگاهی هم از نو به سنت کنیم» واژه «ازنو» ایهام دارد؛ معانی مختلف آن را بنویسید.	
		«ادامه سوالات در صفحه چهارم»	

ساعت شروع: ۸ صبح	نام و نام خانوادگی :	رشته: ادبیات و علوم انسانی علوم و معارف اسلامی	سوالات آزمون نهایی درس : علوم و فنون ادبی ۳
مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	تعداد صفحه: ۴	تاریخ امتحان: ۱۳۹۸/۰۶/۲۳	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت شهریور ماه سال ۱۳۹۸ http://aee.medu.ir			

ردیف	سؤالات پاسخ نامه دارد	نمره
------	-----------------------	------

—	نقد و تحلیل نظم و نثر (۴ نمره)	
۲۸	با توجه به سرودهٔ زیر به پرسش‌ها پاسخ دهید.	
۰/۲۵	«سر اپا اگر زرد و پژمرده‌ایم ولی دل به پاییز نسپرده‌ایم پر از خاطرات ترک خورده‌ایم اگر خون دل بود، ما خورده‌ایم اگر خنجر دوستان، گرده‌ایم همین زخم‌هایی که نشمرده‌ایم دلی سر بلند و سری سربه زیر از این دست عمری به سر برده‌ایم	الف) قالب سرودهٔ مورد نظر چیست؟
۰/۵	ب) یک مورد از ویژگی‌های «زبانی» سروده را بنویسید.	
۰/۲۵	ج) در سطح ادبی، تقلید از سبک و خراسانی در سرودهٔ بالا دیده می‌شود.	
۱	۲۹- ویژگی‌های کلی سرودهٔ زیر از «ملک الشعراًی بهار» شاعر دوره بیداری را بنویسید. «دومورد» «من نگویم که مرا از قفس آزاد کنید قفسم برده به باغی و دلم شاد کنید یاد از این مرغ گرفتار کنید ای مرغان چون تماشای گل و لاله و شمشاد کنید ای بزرگان وطن بهر خدا داد کنید جور و بیداد کند عمر جوانان کوتاه ای خانه خویش مُحال است که آباد کنید گر شد از جور شما خانه موری ویران کنج ویرانه زندان شد اگر سهم بهار	
۱	۳۰- متن زیر را از دیدگاه «زبانی» و «ادبی» بررسی کنید. (هر سطح یک مورد) «... اکنون مدت دو سال افزون است که نه از آن طرف بَریدی و سلامی و نه از این جانب قاصدی و پیامی، طایر مکاتبات را پر بسته و کلبه مراودات را در بسته...». «قائم مقام فراهانی»	
۱	۳۱- با توجه به متن زیر از «چرند و پرنده‌خدا» دو مورد از ویژگی‌های «فکری» نثر مشروطه را بنویسید. «گفتم: بابا والله من مرده شماها زنده، شما از وکیل خیر نخواهید دید، مگر همان مشروطهٔ خالی چطور است؟ گفتند: «برو پی کارت سواد نداری حرف نزن.» باری حالا بعد از دو سال سرِ حرف من افتاده‌اند، حالا تازه می‌فهمند که شأن مقنن (= قانون‌گذار) بالاتر از آن است که به قانون عمل کند. این‌ها را مردم تازه می‌فهمند من از قدیم می‌فهمیدم، چون گریه‌های مادرم را دیده‌بودم، برای این که چشم‌های مثل ازرق شامی بابام هنوز یادم بود.»	
۲۰	جمع نمره	در پناه یزدان پاک باشید

ساعت شروع: ۸ صبح

رشته: ادبیات و علوم انسانی علوم و معارف اسلامی

راهنمای تصحیح آزمون نهایی درس: علوم و فنون ادبی ۳

تاریخ امتحان: ۱۳۹۸/۶/۲۳

پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه

مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی
<http://aee.medu>

دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در فوبت شهریور ماه سال ۱۳۹۸

ردیف	نمره				
۱	۰/۵	الف) تاریخ ادبیات(نمره) ناظم الاسلام کرمانی ۰/۲۵ - تاریخ مشروطه ۰/۲۵	۱۹ ص	۰/۲۵	۰/۲۵
۲	۰/۲۵	ج) «فرخی یزدی» ۰/۲۵	۱۷ ص	۰/۲۵	۰/۲۵
۳	۰/۵	الف) تاریخی ۰/۲۵	۷۱ ص	۰/۲۵	۰/۲۵
۴	۰/۷۵	الف) «علی مؤذنی» ۰/۲۵	۷۴ ص	۰/۲۵	۰/۲۵
۵	۰/۲۵	ب) سبک شناسی(نمره) «ب» حقوق مدنی زنان ۰/۲۵	۴۶ ص	۰/۲۵	۰/۲۵
۶	۰/۵	الف) «نادرست» ۰/۲۵	۴۳ ص	۰/۲۵	۰/۲۵
۷	۰/۵	۱- واژه ها و ترکیب های عربی ناآشناسنامتر می شود. ۲- به دلایل گوناگون ، بسیاری از لغات انگلیسی ، ترکی ، فرانسوی و ... به نثر فارسی وارد می شود. ۳- بر خلاف نثر دوره های پیش، عبارت های وصفی دور و دراز و لفظ پردازی های بینجا در نامه ها و نوشتہ ها کاهاشی آشکار می یابد. «یک مورد» ۰/۵	۹۹ ص	۰/۲۵	۰/۲۵
۸	۰/۲۵	«ب» موضوع شعر محدود نیست و بسیار تنوع دارد و شاعر برای انتخاب موضوع آزاد است.	۹۹ ص	۰/۲۵	۰/۲۵
۹	۰/۵	زیرا رواج شعر نونیمایی و سنت شکنی هادر قالب شعر و موسیقی و قافیه ، مقبول طبع بسیاری قرار گرفت، واحد شعر بیشتر به جای بیت ، بند شد. ۰/۵	۹۶ ص	۰/۲۵	۰/۲۵
۱۰	۰/۲۵	ج) موسیقی شعر (۶نمره) «سه مورد» حذف همزه . ۱- «بارانی است» هجائی پایانی مصراع اول ۲- «من اکنون» هجائی هفت از مصراع دوم و بحرانی است «هجائی پایانی از مصراع دوم» ذکر عدد سه کافی است» ۰/۲۵	۴۹ ص	۰/۲۵	۰/۲۵
۱۱	۰/۵	الف) کوتاه تلفظ کردن مصوت بلند «ی» در هجائی اول ، زبانی ۰/۲۵ ب) بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه «-» در هجائی اول، زبانی ۰/۲۵	۵۴ ص	۰/۲۵	۰/۲۵
۱۲	۰/۷۵	الف) بیت «ب» وزن «ناهمسان» دارد، برابر با: «مست فعل - فاعلات - مست فعل - مفعول - مفاعilen» ۰/۵	۲۴ ص	۰/۲۵	۰/۲۵
۱۳	۲/۵	الف) در رکن اول آوردن «فاعلاتن» به جای «فعلان» ۰/۲۵	۰/۲۵	۰/۲۵	۰/۲۵
		ب) در رکن پایانی «ابدال» آوردن «فعلن» به جای «فعلان» ۰/۵	۰/۲۵	۰/۲۵	۰/۲۵
۱۴	۰/۲۵	«ب» بحر هزج مثمن سالم آوردن چهار «مفاعilen» ۰/۲۵	۰/۲۵	۰/۲۵	۰/۲۵
۱۵	۰/۵	«ب» در نیابد حال پخته هیچ خام / پس سخن کوتاه باید والسلام «فاعلاتن ، فاعلاتن ، فاعلن» ۰/۵	۹۰ ص	۰/۲۵	۰/۲۵
		ادامه در صفحه دوم			

ساعت شروع: ۸ صبح	رشته: ادبیات و علوم انسانی علوم و معارف اسلامی	راهنمای تصحیح آزمون نهایی درس: علوم و فنون ادبی ۳															
تاریخ امتحان: ۱۳۹۸/۶/۲۳		پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه															
مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu		دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در فوبت شهریور ماه سال ۱۳۹۸															
نمره		ردیف															
۱	<table border="1"> <tr> <td> کَ نَدَهَرَگِز</td><td> کو تَهَنَ</td><td> ظَرَزَ روَيَت</td><td> سَعَدِي نَ</td><td> پایه های آوای</td></tr> <tr> <td> نَقَا وَيَرَدَ</td><td> دَرَ دَامَ</td><td> بِغَرَدَانِي</td><td> وَرَدَوَيَ</td><td></td></tr> <tr> <td> - - -</td><td> U - -</td><td> - - -</td><td> U - -</td><td> نشانه های هجایی</td></tr> </table> <p style="text-align: center;">۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵ ۴۹ ص</p>	کَ نَدَهَرَگِز	کو تَهَنَ	ظَرَزَ روَيَت	سَعَدِي نَ	پایه های آوای	نَقَا وَيَرَدَ	دَرَ دَامَ	بِغَرَدَانِي	وَرَدَوَيَ		- - -	U - -	- - -	U - -	نشانه های هجایی	۱۶
کَ نَدَهَرَگِز	کو تَهَنَ	ظَرَزَ روَيَت	سَعَدِي نَ	پایه های آوای													
نَقَا وَيَرَدَ	دَرَ دَامَ	بِغَرَدَانِي	وَرَدَوَيَ														
- - -	U - -	- - -	U - -	نشانه های هجایی													
۰/۲۵	«مُسْتَفِعُلْنَ» ۰/۲۵ ص	۲۴															
۱	(۵) زیبایی شناسی (۶ نمره) الف) اغراق ۰/۲۵ ص ۸۸ ب) تضاد ۰/۲۵ ص ۲۵ ۲۲ ۰/۲۵ ص ۱۱۳ ۰/۲۵ ص ۵۹ ج) تضمین ۰/۲۵ ص ۲۵ ۰/۲۵ ص ۵	۱۷															
۰/۲۵	«ب» «ای پریشان گوی مسکین پرده دیگر کن / پور دستان جان ز چاه نابراد در نخواهد برد» ۰/۲۵ ص ۳۰	۱۹															
۰/۵	۲۸-۲- خاک و خشت ۰/۲۵ ص	۲۰															
۰/۵	درد عین درمان است. ۰/۲۵ در تناقض تضاد در یک امر است نه دو امر، درد نمی تواند عین درمان باشد. ۰/۲۵ ص ۶۳ ۰/۲۵ ص	۲۱															
۱	الف) «اسلوب معادله» زیرا هر مصراع استقلال نحوی و معنایی خودش را دارد. «هر پاسخ مشابه» ۰/۵ ص ۱۱۴ ب) «حسن تعليل» زیرا شاعر دليلی شاعرانه و غير واقعی برای سخن خویش آورده است. یا چشمک زدن ستارگان را از ناز و کرشمه یار بر آسمان می داند. ۰/۵ ص ۱۱۷	۲۲															
۰/۷۵	الف) «مرتب» ۰/۲۵ ص ۵۷ ب) «رخ» ۰/۲۵ ص ۵۷ ج) نشر سوم: «بادام» ۰/۲۵ ص ۵۷	۲۳															
۰/۷۵	«ایهام تناسب» ۰/۲۵ و واژه های: کیش و پرستش ۰/۵ ص ۹۰	۲۴															
۰/۵	الف) تلمیح ۰/۲۵ ص ۳۰ ب) اغراق ۰/۲۵ ص ۸۸	۲۵															
۰/۲۵	«د» تناقض ۰/۲۵ ص ۶۰	۲۶															
۰/۵	۱- مجدد ۰/۲۵ ۲- قالب شعر نو ۰/۲۵ ص ۹۰	۲۷															
۱	ه) نقد و تحلیل نظام و نظر (۴ نمره) الف) غزل ۰/۲۵ ص ۱۰۰ ب) ۱- زبان و واژگان شعر به سبک خراسانی نزدیک است . ۲- ساختمان واژگان بیشتر ساده و متناسب با جنگ و ایثار و وطن دوستی است. ۳- آشنایی زدایی زبانی و به کاربردن ترکیب های تازه و بی سابقه مانند: خاطرات ترک خورده ، سراپا زرد بودن . «ذکر یک مورد» ۰/۵ ص ۱۰۰ ج) عراقی ۰/۲۵ ص ۹۹	۲۸															
۱	۱- زبان شعری بهار حماسی و سبک شعرش خراسانی است . ۲- بهار شناخت و توانمندی خود را در خدمت آزادی و وطن خواهی درآورد. ۳- برای ارتباط با مردم مفاهیم سیاسی را با زبان ساده و صمیمی بیان می کند. ۴- مظاهر استبداد و استعمار را نقد می کند و برای دیدگاه خود زبان ادبی برمی گزیند. ۵- واقعیات جامعه آن روز را در اختیار مردم قرار می دهد. «دو مورد» هر مورد ۰/۵ ص ۱۶ و ۱۷	۲۹															
۱	زبانی ۱- وجود تکلف و تصنیع با به کارگیری کلمات و ترکیبات عربی ۲- تقلید از زبان سبک سعدی در گلستان ۰/۵ ص ۱۹ ادبی: ۱- کاربرد آرایه تشبیه و جناس، واج آرایی ۰/۲۵ ۲- شیوه نثر مسجع و به کارگیری آرایه سجع ۰/۲۵ ص	۳۰															
۱	۱- دهخدا با هوشیاری و با استفاده از زبان طنز و تمسخره جنگ با مفاسد اجتماعی زمان خود می رود ۲- از تجدد خواهی نوگرایی، آزادی طلبی با هدف تأثیرپذیری بر عامه مردم سخن می گوید. ۳- اثرش نوعی نقد اجتماعی و طنز سیاسی به شمار می رود. «دو مورد» هر مورد ۰/۵ ص ۲۰ (یا هر پاسخ مناسب دیگر)	۳۱															
۲۰	" در پایان، نظر همکاران محترم در بخش «نقد و تحلیل» صائب است."																